

การพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือน

Body Constitution Elements Analysis Software Package

อาจารย์ วัฒนา ชยธวัช

คณะการแพทย์แผนตะวันออก มหาวิทยาลัยรังสิต

บทคัดย่อ

โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือน เป็นโปรแกรมที่สามารถคำนวณธาตุกำเนิดตามพระคัมภีร์ปฐุมจินดา และทำนายจุดอ่อนสุขภาพตามพระคัมภีร์สมุฏฐานวินิจัย ๒ วิธี คือ วิธีราศีเกิด (ธาตุกำเริบ หย่อน พิจารณาตามพระอาทิตย์สถิตยในในทวาทศราศี) และวิธีฤตุมุฏฐาน (กล่าวโดยพิสดารในฤต ๓ และกล่าวโดยพิสดารในฤต ๖) นอกจากนี้ ยังมีการวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือนจากลักษณะปัจจุบัน รวมไปถึงการแนะนำอาหารและกลิ่นที่สอดคล้องกับส่วนประสมของธาตุของแต่ละบุคคล ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระดับความพอใจในการใช้งาน และความคิดเห็นต่อการทำนายจุดอ่อนสุขภาพ

หน่วยตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ถึง ปีที่ 4 คณะการแพทย์แผนตะวันออก มหาวิทยาลัยรังสิต ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ที่ได้ตอบแบบสอบถามจำนวน 116 คนจาก 298 คน (38.93%) มีระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมด้านต่างๆ ระดับมากถึงมากที่สุด ที่ตั้งแต่ 75.86% ถึง 82.76% (นักศึกษาเลือกตอบระดับ 4 และ ระดับ 5 ใน 5 ระดับ)

ความคิดเห็นของกลุ่มนักศึกษาเกี่ยวกับการทำนายจุดอ่อนสุขภาพนั้น พบว่า การทำนายโดยวิธีราศีเกิดมีระดับคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องสูงกว่าการทำนายโดยวิธีฤตุมุฏฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากการทดสอบทีตัวอย่างคู่ ($p < 0.05$) การทดสอบเครื่องหมายแบบพิกเซอร์ ($p > 0.05$) และการทดสอบเปรียบเทียบลำดับวิลค็อกสัน ($p = 0.05$, $n = 32$) การทดสอบสถิติแคปป่า พบว่า การทำนายทั้งสองวิธีมีความแตกต่างกัน และสามารถใช้ทดแทนกันได้ในระดับปานกลาง ($k=0.56$)

คำสำคัญ: โปรแกรมสำเร็จรูป ธาตุกำเนิด ธาตุเจ้าเรือน การแพทย์แผนไทย จุดอ่อนสุขภาพ

Abstract

Identifying the body constitution elements and predicting a person health weakness are the features of The Body Constitution Elements Software Package. The methods came from The Prathomjinda scripture and The Samuthanvinijjaiya scripture. The current body constitution elements analysis including taste of foods and scents matching to those combination of the body constitution elements were also added. This software was used in conducting the survey research about the level of satisfaction in using this software and the degree of agreement of the two methods of health weakness predictions.

The sample for this research came from the second-to fourth-year students who studied in the faculty of Oriental Medicine at Rangsit University. The questionnaires were returned about 38.39% (116 of 298 students). The level of satisfaction (ranging from 4 to 5 in 5 level score) in the many aspects of using this program were 75.86% to 82.76%.

The statistical tests for the level of agreement in predicting a person health weakness by the Paired Sample t -Test ($p < 0.05$), the Fisher Signed Test ($p > 0.05$) and the Wilcoxon Signed Rank Test ($p = 0.05$, $n = 32$) can conclude that the zodiac method was higher than the seasons of the year method with statistical significance. The Kappa statistics showed that the two methods were different and can be used interchangeably in a medium rate of substitution. ($k = 0.56$)

Keywords : Software, Body Constitution Elements, Traditional Thai Medicine, Health Weakness

บทนำ

พระคัมภีร์ปฐมจินดา กล่าวถึง ชาติกำเนิด ซึ่งเป็นตัวกำหนดลักษณะสุขภาพของบุคคลโดยกำหนดจากช่วงเวลาปฏิสนธิ สามารถเชื่อมโยงกับพระคัมภีร์สมุฏฐานวินิจัยในการทำนายการจุดอ่อนสุขภาพของบุคคล และยังเป็นประโยชน์ในการป้องกันจุดอ่อนสุขภาพ โดยการใช้รสอาหารที่สอดคล้องกับรสยา เนื่องจากชาติกำเนิดจะเปลี่ยนแปลงไปเมื่อพ้นกำหนดอายุ 5 - 6 ปี จึงได้มีการวิเคราะห์ลักษณะธาตุของบุคคลที่เป็นปัจจุบัน เรียกว่า ธาตุเจ้าเรือนปัจจุบัน หรือลักษณะเจ้าเรือน ซึ่งจากส่วนประสมของธาตุนั้นสามารถเชื่อมโยงกับคำแนะนำด้านสุขอนามัยบำบัดได้

แพทย์หญิงปัญญา ทรัพย์เจริญ ได้พัฒนาแผนวงกลมวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือน และจัดทำโปรแกรม PenDiag เพื่อความสะดวกในการใช้งาน แทนการคำนวณด้วยมือ แต่การทำนายจุดอ่อนสุขภาพตามธาตุที่เป็นสมุฏฐานเจ้าเรือน สมุฏฐานธาตุระคน สมุฏฐานเจือกระหมามาจากกล่าวโดยพิสดารในถดู ๓ และกล่าวโดยพิสดารในถดู ๖ ตามพระคัมภีร์สมุฏฐานวินิจัย เท่านั้น ซึ่งจากตำราการแพทย์แผนไทยเดิม (แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์) ฉบับพัฒนาตอนที่ ๑ ของมูลนิธิฟื้นฟูส่งเสริมการแพทย์แผนไทยเดิม อายurved วิทยาลัย (ชีวโกมารภักจ) ได้มีการใช้ธาตุทั้ง ๔ กำเริบหย่อน พิจารณาสรรยคติดำเนินในทวาราศรี ในการทำนายจุดอ่อนสุขภาพด้วย

ดังนั้น จึงเป็นโอกาสในการพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปที่สามารถคำนวณธาตุกำเนิด และทำนายจุดอ่อนสุขภาพตามพระคัมภีร์ที่เกี่ยวข้องโดยครบถ้วน รวมไปถึงการคำนวณธาตุเจ้าเรือนปัจจุบัน การแนะนำรสอาหารและสุขอนามัยบำบัด ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของการแพทย์แผนไทย

การจัดทำเป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์จะช่วยคำนวณที่ให้ผลลัพธ์ทันที เป็นการประหยัดเวลา ช่วยลดความผิดพลาด

วิธีการดำเนินการวิจัย

ศึกษาพระคัมภีร์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ชาติกำเนิดจากพระคัมภีร์ปฐมจินดา การทำนายจุดอ่อนสุขภาพจากพระคัมภีร์สมุฏฐานวินิจัย การศึกษาจากตำราและเอกสารทางวิชาการที่ได้พัฒนาต่อมาเกี่ยวกับการคำนวณวันปฏิสนธิ คำทำนายโรค/อาการโรคจากคำในภาษาบาลี สู่โรค/ อาการโรคที่เป็นปัจจุบัน รสยา รสอาหาร และสุขอนามัยบำบัด

ศึกษาระบบปฏิทินสุริยคติและจันทรคติ เพื่อการแปลงวันที่ให้เป็นปฏิทินจันทรคติตามข้อกำหนดในพระคัมภีร์ปฐมจินดา และพระคัมภีร์สมุฏฐานวินิจัย

ออกแบบระบบงานโดยกำหนดข้อมูลนำเข้าประมวลผล และแสดงผล รูปแบบการพิมพ์รายงานต่าง ๆ

เขียนโปรแกรม ทำการทดสอบ และแก้ไข

จัดทำคู่มือการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูป

สำรวจความคิดเห็นต่อการใช้งานโปรแกรมเกี่ยวกับความพอใจในการใช้งาน และการทำนายจุดอ่อนสุขภาพ บันทึกข้อมูล จัดทำตารางรายงานผล และทดสอบค่าสถิติต่างๆ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ธาตุกำเนิด หมายถึง ธาตุที่คำนวณขึ้นจากเวลาเกิด นับย้อนกลับไปที่วันปฏิสนธิตามระยะเวลาตั้งครรภ์ของมารดาซึ่งกำหนดในพระคัมภีร์ปฐมจินดา

ธาตุเจ้าเรือน หมายถึง ธาตุกำเนิด

ธาตุเจ้าเรือนปัจจุบัน หรือ ลักษณะเจ้าเรือน หรือ ธาตุเจ้าเรือนจากลักษณะปัจจุบัน หมายถึง ส่วนประสมของธาตุ จากการเลือกคุณลักษณะที่เป็นธาตุดิน ธาตุน้ำ ธาตุลม และธาตุไฟ ตามแบบสอบถามที่กำหนดจำนวน 14 ข้อ

การทำนายจุดอ่อนสุขภาพวิธีราศีเกิด หมายถึง การทำนายตามพระคัมภีร์สมุฏฐานวินิจัยโดยวิธีธาตุทั้ง ๔ กำเรป หย่อน พิการ ตามสุริยคติดำเนินในทวาทศราศี หรือ เรียกว่า วิธีราศีเกิด

การทำนายจุดอ่อนสุขภาพวิธีฤตสมุฏฐานตามกล่าวโดยพิสดารในฤต ๓ และ กล่าวโดยพิสดารในฤต ๖ หมายถึง การทำนายตามพระคัมภีร์สมุฏฐานวินิจัยตามธาตุที่เป็นสมุฏฐานเจ้าเรือน สมุฏฐานธาตุระคน สมุฏฐานเจือกระทบ หรือ เรียกว่า วิธีฤตสมุฏฐาน

การพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์

ธาตุเจ้าเรือน

จากการศึกษาพระคัมภีร์ที่เกี่ยวข้องได้จัดทำข้อกำหนดในพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือน จำแนกการทำงานตามข้อมูลนำเข้า (input) สูโปรแกรม คือ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สนใจ และทำการประมวลผล จนเป็นรายงานตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลวันเกิด (ตามปฏิทินทางสุริยคติ) และระยะเวลาตั้งครมภ์

ข้อมูลจะถูกนำไปคำนวณประมาณการวันปฏิสนธิทางสุริยคติ แล้วแปลงเป็นวันปฏิสนธิทางจันทรคติ เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับช่วงเวลาทางจันทรคติในการกำหนดธาตุกำเนิด มี 4 วิธี ตามพระคัมภีร์ปฐมจินดา รสอาหารที่สอดคล้องกับธาตุกำเนิดตามพระคัมภีร์สรรพคุณแลมหพิกัต ดังแสดงในตารางที่ 1 การทำนายจุดอ่อนสุขภาพตามพระคัมภีร์สมุฏฐานวินิจัย โดยวิธีราศีเกิด ทำนายได้ 12 วิธี ดังแสดงในตารางที่ 2 และโดยวิธีฤตสมุฏฐาน ทำนายได้ 18 วิธี ดังแสดงในตารางที่ 3 จุดอ่อนสุขภาพจากพระคัมภีร์ซึ่งเป็นภาษาบาลีได้แปลความเป็นอาการโรคในปัจจุบัน ดังแสดงในตารางที่ 4 สามารถแสดงผลบนจอภาพ/จัดพิมพ์รายงาน 3 แบบ คือ รายงานธาตุกำเนิด (ทำนายจุดอ่อนสุขภาพโดยวิธีราศีเกิด) รายงานธาตุเจ้าเรือน (ทำนายจุดอ่อนสุขภาพโดยวิธีฤตสมุฏฐาน) และ รวมรายงานธาตุกำเนิดกับรายงาน ธาตุเจ้าเรือนเป็นรายงานตามพระคัมภีร์สมุฏฐาน วินิจัย

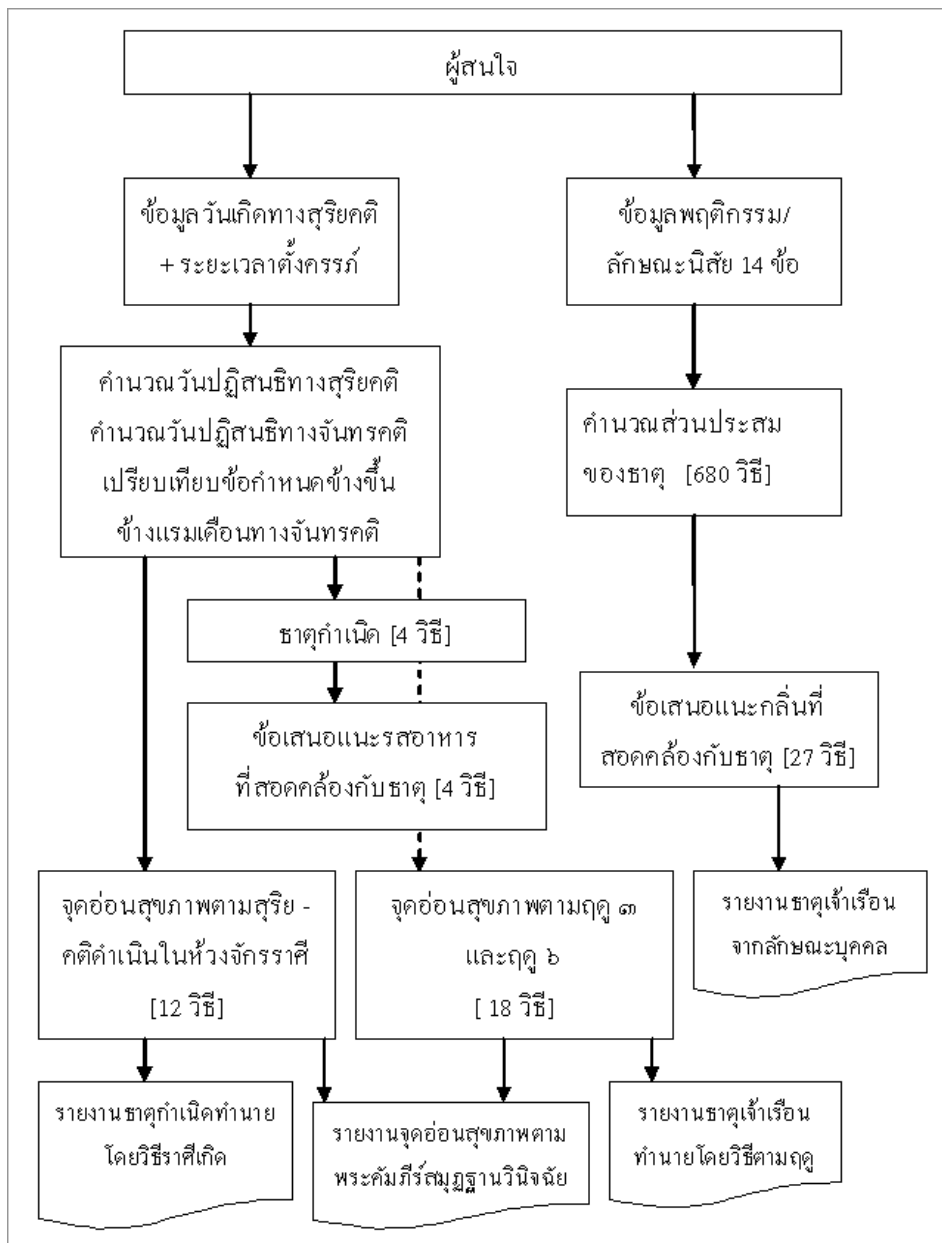
2. ข้อมูลลักษณะนิสัย/พฤติกรรม 14 ข้อ คือ

รูปร่าง กล้ามเนื้อขกระดูก ผิว ผม เหงื่อ มือ และน้ำหนักมือ เสียง การพูดจา ทนร้อน การกินอาหาร ความจำ ความคิดริเริ่ม อารมณ์ และความรู้สึทางเพศ ข้อมูลจะถูกนำไปคำนวณเป็นส่วนประสมของธาตุว่ามี

สัดส่วนของธาตุทั้ง ๕ (ดิน/น้ำ/ลม/ไฟ) จำแนกได้ 680 วิธี ซึ่งสามารถสรุปเป็นหมวดหมู่ได้ 27 กลุ่ม ดังแสดงในตารางที่ 5 ทั้งนี้เพื่อกำหนดกลิ่นที่สอดคล้องกับสุขภาพตาม หลักส่วคนธาบ้ำบัต สามารถแสดงผลบ่นจอภาพ/จัดพิมพ์รายงานธาตุเจ้าเรือนจากลักษณะบุคคล

รายละเอียดขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมสำเร็จรูปดังแสดงในแผนผังที่ 1

ตารางที่ 1 การกำหนดธาตุกำเนิดตามเดือนที่ปฏิสนธิ และการนับช่วงเวลาจากพระคัมภีร์ปฐมจินดา และรสอาหารตามธาตุกำเนิด/ธาตุเจ้าเรือน

ผู้ที่ปฏิสนธิในเดือน	นับตั้งแต่	ถึง	ธาตุกำเนิด	รสอาหารแก่ตามธาตุ
๕, ๖ และ ๗	แรม ๑ ค่ำ เดือน ๔	ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๗	ธาตุดิน	ฝาด หวาน มัน เค็ม
๘, ๙ และ ๑๐	แรม ๑ ค่ำ เดือน ๗	ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐	ธาตุน้ำ	เปรี้ยว ขม
๑๑, ๑๒ และ ๑	แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๐	ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑	ธาตุลม	เผ็ดร้อน
๒, ๓ และ ๔	แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑	ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔	ธาตุไฟ	ขม เย็น จืด

ตารางที่ 2 จุดอ่อนสุขภาพจากสมุฏฐานโดยวิธีพิเศษ ตามสุริยคติดำเนินในห้วงจักรราศีจากพระคัมภีร์สมุฏฐานวินิจัย

พระอาทิตย์ สถิตย์ใน ราศี	ช่วงเวลา		โรคประจำราศีเกิด (จุดอ่อนสุขภาพ)
	จาก	ถึง	
เมษ	ร 1 ค 4	ข 15 ค 5	เตโชสมุฏฐานกำเริบ พัทธะปิดตะระคน
พฤษภ	ร 1 ค 5	ข 15 ค 6	ปลิวสมุฏฐานกำเริบ หทัยวัดตะระคน
เมถุน	ร 1 ค 6	ข 15 ค 7	วาโยสมุฏฐานกำเริบ หทัยวาตะระคน
กรกฎ	ร 1 ค 7	ข 15 ค 8	อาโปสมุฏฐานกำเริบ สอเสมหะระคน
สิงห์	ร 1 ค 8	ข 15 ค 9	เตโชสมุฏฐานหย่อน อพัทธะปิดตะระคน
กันย	ร 1 ค 9	ข 15 ค 10	ปลิวสมุฏฐานหย่อน อุทริยัระคน
ตุล	ร 1 ค 10	ข 15 ค 11	วาโยสมุฏฐานหย่อน สัตถกะวาตะระคน
พิจิก	ร 1 ค 11	ข 15 ค 12	อาโปสมุฏฐานหย่อน อุระเสมหะระคน
ชนู	ร 1 ค 12	ข 15 ค 1	เตโชสมุฏฐานพิการ กำเคาระคน
ม้การ	ร 1 ค 1	ข 15 ค 2	ปลิวสมุฏฐานพิการ กรีตังระคน
กุมภ	ร 1 ค 2	ข 15 ค 3	วาโยสมุฏฐานพิการ สุมनावะตะระคน
มีน	ร 1 ค 3	ข 15 ค 4	อาโปสมุฏฐานพิการ कुถเสมหะระคน

ร 1 = แรม 1 ค่ำ ข 15 = ขึ้น 15 ค่ำ

ค 1 ... 12 = เดือน 1 ... 12

ตารางที่ 3 สมุฐานเจ้าเรือน สมุฐานระคน และสมุฐานเจือกระทบจากพระคัมภีร์สมุฐานวินิจฉัย
กล่าวโดยพิสดารในฤตสมุฐาน ๖

ฤต	เริ่ม	ถึง	สมุฐานเจ้าเรือน	สมุฐานระคน	สมุฐานเจือกระทบ	
1. ถิกันต์สมุฐาน						
1.1	ร 1	ค 4 ข 5 ค 5	พัทธปิตตะ	อพัทธปิตตะกล้า 2	เสมหะกล้า 1	จตุกาลเค โช
1.2	ข 6	ค 5 ร 10 ค 5	อพัทธปิตตะ	กำเดากล้า 2	เสมหะกลาง 1	จตุกาลเค โช
1.3	ร 11	ค 5 ข 15 ค 6	กำเดา	อพัทธปิตตะกล้า 2	เสมหะอ่อน 1	จตุกาลเค โช
2. วสันตสมุฐาน						
2.1	ร 1	ค 6 ข 5 ค 7	พัทธปิตตะ	อพัทธปิตตะ 1	วตะ 2	จตุกาลเค โช
2.2	ข 6	ค 7 ร 10 ค 7	อพัทธปิตตะ	กำเดา 1	วตะ 2	จตุกาลเค โช
2.3	ร 11	ค 7 ข 15 ค 8	กำเดา	อพัทธปิตตะ	วตะ 3	จตุกาลเค โช
3. วิถสานตมุฐาน						
3.1	ร 1	ค 8 ข 5 ค 9	หทัยวตะ	สัถถกวตะ 2	ปิตตะ 1	ฉกาลวา โย
3.2	ข 6	ค 9 ร 10 ค 9	สัถถกวตะ	สุม นาวตะ 2	ปิตตะ 1	ฉกาลวา โย
3.3	ร 11	ค 9 ข 15 ค 10	สุม นาวตะ	สัถถกวะตะ 2	ปิตตะอ่อน 1	ฉกาลวา โย
4. อาระทตมุฐาน						
4.1	ร 1	ค 10 ข 5 ค 11	หทัยวตะ	สัถถกวตะ 1	เสมหะ 2	ฉกาลวา โย
4.2	ข 6	ค 11 ร 10 ค 11	สัถถกวตะ	สุม นาวตะ 1	เสมหะ 2	ฉกาลวา โย
4.3	ร 11	ค 11 ข 15 ค 12	สุม นาวตะ	สัถถกวะตะระคนมิดรแก้ว	เสมหะ 3	ฉกาลวา โย
5. ทวกันตมุฐาน						
5.1	ร 1	ค 12 ข 5 ค 1	ศอเสมหะ	อูระเสมหะ 1	วตะ 2	กาลทวาทศยา โป
5.2	ข 6	ค 1 ร 10 ค 1	อูระเสมหะ	คูลเสมหะ 1	วตะ 2	กาลทวาทศยา โป
5.3	ร 11	ค 1 ข 15 ค 2	คูลเสมหะ	อูระเสมหะ กล้า 2	วตะอ่อน 1	กาลทวาทศยา โป
6. ทิสิระตมุฐาน						
6.1	ร 1	ค 2 ข 5 ค 3	ศอเสมหะ	อูระเสมหะ 2	ปิตตะ 1	กาลทวาทศยา โป
6.2	ข 6	ค 3 ร 10 ค 3	อูระเสมหะ	คูลเสมหะ 1	ปิตตะ 2	กาลทวาทศยา โป
6.3	ร 11	ค 3 ข 15 ค 4	คูลเสมหะ	อูระเสมหะมิดรแก้ว	ปิตตะ 3	กาลทวาทศยา โป
ร = แรม ข = ขึ้น ค = เดือน						

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 430 - 434)

ตารางที่ 4 คำศัพท์จุดอ่อนสุขภาพภาษาบาลีและความหมาย

คำศัพท์	ความหมาย
ปัตตะสมุฏฐานอาหารา	
พัทธะปัตตะ	ปวดท้อง น้ำดีอุดตัน ตับอักเสบ ตัวเหลือง ตาเหลือง ุงน้ำดีอักเสบ
อพัทธะปัตตะ	จุกเสียด อืดเฟ้อ อาหารไม่ย่อย ดีซ่าน
กำเดา	เป็นไข้ ตัวร้อน เป็นหวัด ร้อนใน เจ็บคอ ภูมิแพ้ ไซนัส
วาตะสมุฏฐานอาหารา	
หทัยวาตะ	การเต้นของหัวใจ ความหวั่นไหว ความกังวล
ลัตถกวาตะ	ภาวะหัวใจขาดเลือด เส้นเลือดฝอยตีบตัน
สุมนาวาตะ	การเจ็บปวดหลัง การชัก การกระตุก ความดันโลหิต
เสมหะสมุฏฐานอาหารา	
คอเสมหะ	ไซ้หวัด ไอ มีเสมหะ ไซ้จมูกอักเสบ
อุระเสมหะ	หอบหืด หลอดลมอักเสบ ปอดบวม โรคกระเพาะ
คูกเสมหะ	ท้องเสีย บิดมูกเลือด ริดสีดวงทวาร ปัสสาวะผิดปกติ
ปถวีสมุฏฐานอาหารา	
หทัยวตฺถุ	อ่อนเพลียแรง/หัวใจอ่อน โมโหร้าย โกรธแรงแจ จิตใจระส่ำระสาย
อุทรียัง	การปวดท้อง ท้องอืดเฟ้อ อาหารไม่ย่อย สะอึก จุกเสียดตามชายโครง ท้องเดิน โรคกระเพาะอาหาร
กริสัง	ปวดศีรษะ มึนศีรษะ กินอาหารไม่รู่รส ท้องผูก ริดสีดวงทวาร ถ่ายท้อง

(สถาบันการแพทยแผนไทย, 2546)

ตารางที่ 5 การจัดกลิ่นตามหลักประภิต

ลักษณะประภิต	วิธี	%	กลิ่นที่เสนอแนะ
สมประภิต ดินน้ำลมไฟ	10	1.47%	Chamomile/rose คาร์โมไมล์กุหลาบ
ไตรประภิต ดินน้ำลม	46	6.76%	Chamomile/rose คาร์โมไมล์กุหลาบ
	ดินน้ำไฟ	46	6.76% Cedar wood ซีดาร์ วูด
	ดินลมไฟ	46	6.76% Chamomile/rose คาร์โมไมล์กุหลาบ
	น้ำลมไฟ	46	6.76% Mint/pepermint มินต์เปปเปอร์มินต์
พหุวันประภิต ดิน=น้ำ	5	0.74%	Jasmin/Ylang-Ylang/Umpaka มะลิกระดังงา/จำปี
	ดิน>น้ำ	29	4.26% Styrax สไตแรค
	ดิน<น้ำ	29	4.26% Benzoin กำยาน
	ดิน=ลม	5	0.74% Chamomile/rose คาร์โมไมล์กุหลาบ
	ดิน>ลม	29	4.26% Chamomile/rose คาร์โมไมล์กุหลาบ
	ดิน<ลม	29	4.26% Chamomile/rose คาร์โมไมล์กุหลาบ
	ดิน=ไฟ	5	0.74% Sandal wood จันทน์หอม
	ดิน>ไฟ	29	4.26% Plai ไพล
	ดิน<ไฟ	29	4.26% Champhor/Borneol การบูร/พิมเสน
	น้ำ=ลม	5	0.74% Melissa/marigold/neroli เมลิสสา/ลัมแมรี่โกลด์/ดอกส้ม
	น้ำ>ลม	29	4.26% Lavender/spice lavender ลาเวนเดอร์
	น้ำ<ลม	29	4.26% Orange/holy basil/turmeric ส้ม/กระเพรา/ขมิ้น
	น้ำ=ไฟ	5	0.74% Chamomile/rose คาร์โมไมล์กุหลาบ
	น้ำ>ไฟ	29	4.26% Chamomile/rose คาร์โมไมล์กุหลาบ
	น้ำ<ไฟ	29	4.26% Chamomile/rose คาร์โมไมล์กุหลาบ
	ลม=ไฟ	5	0.74% Pineneedle/Citronella/Lemongrass สน/ตะไคร้หอม/ตะไคร้
	ลม>ไฟ	29	4.26% Lemon/lime/turmeric มะนาว/ขมิ้น
	ลม<ไฟ	29	4.26% Tee tree/ginger/Eucalyptus ที่ทรี/ขิงยูคาลิปตัส
เอกประภิต ดิน	27	3.97%	Patchouli พิมเสนต้น
	น้ำ	27	3.97% Gerarium เจอรานิยม
	ลม	27	3.97% Bergamot มะกรูด
	ไฟ	27	3.97% Rosemary โรสแมรี่
รวม	680	100.00%	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปที่จัดสร้างขึ้น
- คู่มือการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ตั้งแต่การติดตั้ง การโต้ตอบกับส่วนต่างๆ ของโปรแกรม
- แบบสอบถามระดับความคิดเห็นของหน่วยตัวอย่างด้วย Likert Scale 5 ระดับ เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจในการใช้งาน และระดับความคิดเห็นต่อการทำนายจุดอ่อนสุขภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หน่วยตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ถึง 4 จากคณะการแพทย์แผนตะวันออก มหาวิทยาลัยรังสิต ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2551 เนื่องจากได้ศึกษาวิชาการแพทย์แผนไทยที่เกี่ยวข้องมาแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ระดับความพึงพอใจในการใช้งานโปรแกรม ตั้งแต่การติดตั้งเพื่อใช้งาน รูปแบบจอภาพ การเลือกใช้งานส่วนต่างๆ ของโปรแกรม การใส่ข้อมูล (input) รายงานบนจอภาพ และรายงานพิมพ์ออกเครื่องพิมพ์ และระดับความคิดเห็นของหน่วยตัวอย่างต่อการทำนายผลตนเอง ได้ใช้ค่าความถี่ สัดส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สำหรับการทำนายจุดอ่อนสุขภาพ 2 วิธี คือ วิธีราศีเกิดและวิธีฤกษ์สมัญฐาน ได้ใช้สถิติ ได้แก่ การทดสอบทีตัวอย่างคู่ (Paired Sample t-Test) การทดสอบเครื่องหมายแบบฟิชเชอร์ (Fisher Sign Rank Test) และการทดสอบการเปรียบเทียบลำดับ Wilcoxon Signed Rank Test และใช้การทดสอบสถิติแคปป่า (Kappa) เพื่อวัดระดับคะแนนว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์ของการกระจายของระดับความพึงพอใจ (Likert Scale 5 ระดับ) ต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์การกระจายของระดับความพึงพอใจต่อการ
ใช้โปรแกรม

	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	สัมประสิทธิ์ การกระจาย
3.1 การติดตั้งเพื่อใช้งาน	3.91	1.20	0.3069
3.2 รูปแบบจอภาพ	3.75	1.14	0.3040
3.3 การเลือกใช้ส่วนต่าง ๆ ของโปรแกรม	3.79	1.15	0.3034
3.4 การใส่ข้อมูล	3.78	1.19	0.3148
3.5 รายงานบนจอภาพ	3.76	1.24	0.3298
3.6 รายงานพิมพ์ออกเครื่องพิมพ์	3.86	1.16	0.3005

จำนวนตัวอย่าง 116 คน

การทำนายจุดอ่อนสุขภาพ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์การกระจายของระดับความคิดเห็น
ในการทำนายจุดอ่อนสุขภาพ

ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	สัมประสิทธิ์ การกระจาย
[1] การทำนายจุดอ่อนสุขภาพตามราศีเกิด	3.63	1.25	0.3444
[2] การทำนายจุดอ่อนสุขภาพตามฤกษ์	3.52	1.27	0.3608
ความแตกต่าง [1] - [2]	+0.11	-0.02	-0.0164

จำนวนตัวอย่าง 116 คน

39

การทดสอบสถิติระดับความคิดเห็นในการทำนายจุดอ่อนสุขภาพ

(1) การทดสอบที่ตัวอย่างคู่ (Paired Sample t - Test)

ที่ระดับนัยสำคัญ	α	=	0.05
ค่าสถิติที่คำนวณได้	t	=	1.745086
ค่าวิกฤต	$t_{0.05;108}$	>	1.659

สรุปผล

ระดับคะแนนเฉลี่ยการทำนายจุดอ่อนสุขภาพด้วยวิธีราศีเกิด มากกว่า

ระดับคะแนนเฉลี่ยการทำนายจุดอ่อนสุขภาพด้วยวิธีตามฤกษ์ (p-value < 0.05)

(2) การทดสอบเครื่องหมายแบบฟิชเชอร์ (Fisher Sign Test)

ที่ระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$

ค่า χ^2 ที่คำนวณได้ = 1.9503125

ค่าวิกฤติ $\chi^2 = 3.841$ ที่ $\alpha = 0.05$ และ $df = 1$

สรุปผล

ระดับคะแนนการทำนายจุดอ่อนสุขภาพด้วยวิธีตามฤดู น้อยกว่าหรือเท่ากับ

ระดับคะแนนการทำนายจุดอ่อนสุขภาพด้วยวิธีราศีเกิด

หรือ

ระดับคะแนนการทำนายจุดอ่อนสุขภาพด้วยวิธีราศีเกิด มากกว่า

ระดับคะแนนการทำนายจุดอ่อนสุขภาพด้วยวิธีตามฤดู

(3) การทดสอบการเปรียบเทียบลำดับ Wilcoxon Signed Rank Test

ที่ระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$

ค่า ที่คำนวณได้ = 177.5

ค่าวิกฤติ T = 175 ที่ $\alpha = 0.05$ และ $n = 32$

สรุปผล

ระดับคะแนนการทำนายจุดอ่อนสุขภาพด้วยวิธีตามฤดู

น้อยกว่าหรือเท่ากับ

ระดับคะแนนการทำนายจุดอ่อนสุขภาพด้วยวิธีราศีเกิด

หรือ กล่าวได้ว่า

ระดับคะแนนการทำนายจุดอ่อนสุขภาพด้วยวิธีราศีเกิด

มากกว่า

ระดับคะแนนการทำนายจุดอ่อนสุขภาพด้วยวิธีตามฤดู

(4) การทดสอบสถิติแคปป่า (Kappa)

ค่า K ที่คำนวณได้ = 0.56279

สรุปผล

การทำนายจุดอ่อนสุขภาพด้วยวิธีราศีเกิดและการทำนายจุดอ่อนสุขภาพด้วยวิธีตามฤดู มีความสัมพันธ์กันในทางสถิติในระดับปานกลาง $K = 0.56$ และการที่ K น้อยกว่า 0.70 การทำนายระหว่าง 2 วิธี มีความแตกต่างกัน ถ้าจะใช้ทดแทนกันก็สามารถทดแทนกันได้ในระดับปานกลางเท่านั้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้อยู่ในวงจำกัดเพียงกลุ่มนักศึกษาอายุระหว่าง 19-24 ปีเท่านั้น และการทำนายจุดอ่อนสุขภาพได้ตีความตามภาษาบาลี ภายใต้อธิบายที่อธิบายไว้แล้วอย่างกว้างๆ จึงอาจจะยังไม่ครอบคลุมอาการโรคในปัจจุบันทั้งหมด ทำให้มีผลต่อการตอบระดับคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องในการทำนายจุดอ่อนสุขภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาพระคัมภีร์ตามความหมายเดิมนั้นพึงต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทางสังคม สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพในช่วงเวลาอดีตกาลนั้นด้วย เช่น ชาติกำเนิด กำหนดตามช่วงเวลาการปฏิสนธิ น่าจะหมายถึง การดูแลครรภ์ตามช่วงฤดูกาลที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจากการศึกษาในปัจจุบันการดูแลครรภ์มีผลต่อทารกในครรภ์ทั้งภาวะอารมณ์และสุขภาพไปตลอดชีวิต ดังนั้น หากมีการตีความพระคัมภีร์ในบริบทของสภาพสังคมสิ่งแวดล้อมปัจจุบันแล้ว ก็จะทำให้พระคัมภีร์มีพัฒนาการที่สามารถประยุกต์ใช้ร่วมสมัยได้

คำทำนายจุดอ่อนสุขภาพมาจากลักษณะของธาตุในภาษาบาลี คือ วิถีตามราศีเกิด มี 12 วิถี และ วิถีฤกษ์สมุฏฐานมี 18 วิถี โดยถือข้อกำหนดตามช่วงเวลาข้างขึ้นข้างแรมของเดือนทางจันทรคติจากพระคัมภีร์สมุฏฐานวินิจฉันั้น เป็นเพียงการทำนายอย่างกว้างๆ จึงอาจนำผลการทำนายไปใช้ในการส่งเสริม และป้องกันสุขภาพ หรืออาจจะมีการศึกษาวิจัยเพื่อจัดทำคำทำนายใหม่ ให้สอดคล้องกับโรค/อาการโรคที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

การใช้ช่วงเวลาข้างขึ้นข้างแรมตามปฏิทินจันทรคติในการกำหนดธาตุกำเนิด คำทำนายจุดอ่อนสุขภาพตามวิธีราศีเกิด และวิธีฤกษ์สมุฏฐานตามที่แสดงในพระคัมภีร์ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากปฏิทินจันทรคติมีจำนวนวันใน 1 ปี ไม่เท่ากันคือ มี 354 วัน หรือ 355 วัน หรือ 384 วัน เป็นไปตามการกำหนดอธิกมาสอธิกวารในแต่ละปี โดยความเห็นของผู้มีหน้าที่กำหนดวางอธิกมาส-อธิกวาร ทำให้จำนวนวันในแต่ละธาตุกำเนิดไม่เท่ากัน หรือจำนวนวันในแต่ละฤดูกาลก็ไม่เท่ากัน ขณะที่เมื่อกำหนดให้โลกเป็นศูนย์กลางแล้ว ระยะเวลา 1 ปี คือเวลาที่พระอาทิตย์หมุนรอบโลกครบ 12 ราศี หรือ 360 องศาที่ ดังนั้น ถ้าสามารถใช้ตำแหน่งพระอาทิตย์ ซึ่งเป็นเงาของฤดูกาลตามธรรมชาติก็น่าจะถูกต้องกว่าการใช้ข้างขึ้นข้างแรมตามปฏิทินทางจันทรคติดังที่เป็นอยู่

กิตติกรรมประกาศ

นอกจากพระคัมภีร์ เอกสารตำราที่เป็นภูมิปัญญาของชาติแล้ว บุคคลสำคัญที่เป็นผู้สร้างผลงานในการพัฒนาการแพทย์แผนไทยที่สำคัญและเป็นแบบอย่างที่สำคัญทำให้เกิดงานวิจัยครั้งนี้ คือ

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ อวย เกตุสิงห์ ท่านผู้ริเริ่มการพัฒนาการแพทย์แผนไทยอย่างมีระบบ โดยผนวกความรู้ทางวิทยาศาสตร์เข้าไป เพื่อความกระจ่างและถูกต้อง

แพทย์หญิง เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ ท่านผู้สืบทอดเจตนารมณ์การฟื้นฟูส่งเสริมการแพทย์แผนไทย เป็นผู้ที่ได้พัฒนาเครื่องมือและโปรแกรมคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับธาตุเจ้าเรือน และการทำนายจุดอ่อนสุขภาพไว้เป็นต้นแบบ

ผู้วิจัยขอระลึกถึงผลงานของท่านทั้งสอง รวมไปถึงครูการแพทย์แผนไทยที่ได้นำไปสู่การพัฒนาเพื่อนำ การแพทย์แผนไทยให้สามารถอยู่รวมสมัยได้ต่อไป

พลตรี บุญนาท ทองเนียม นับเป็นบุคคลสำคัญในวงการผู้เชี่ยวชาญการจัดทำปฏิทินด้วยคอมพิวเตอร์ ที่ได้ใช้เวลาศึกษามากกว่า 40 ปี และได้มีโอกาสให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำปฏิทินจันทรคติ และการคำนวณ ตำแหน่งดาวทั้งตามพระคัมภีร์สุริยยาตร์ และตามหลักดาราศาสตร์สากลแก่ผู้วิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ สถาบันภาษาไทย คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสาร และจดหมายเหตุ. (2542).

แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ภูมิปัญญาทางการแพทย์และมรดกทางวรรณกรรมของชาติ. กรุงเทพฯ: องค์การค้า ของคุรุสภา.

กองการประกอบโรคศิลปะ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2549). **ตำราแพทย์แผนโบราณทั่วไป สาขาเวชกรรม**

เล่ม ๑. ม.ป.พ..

กัญญา เตวิเศษ (บรรณาธิการ) สถาบันการแพทย์แผนไทย.(2542). **ชุดนิทรรศการการแพทย์แผนไทย.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

ขุนนิเทศสุขกิจ.(2516). **อายุรเวทศึกษา (วิชาแพทย์แผนโบราณ).** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พร้อมจิตการพิมพ์.

คงศักดิ์ โกมุท และนันทา โกมุท.(2550). **เอกสารคำบรรยายวิชา ORM 231 วิชาเวชกรรมไทย 1 ภาค 2**

ปีการศึกษา 2550. คณะการแพทย์แผนตะวันออก มหาวิทยาลัยรังสิต. (อัคราณา)

ทองเจือ อ่างแก้ว.(2493). **คัมภีร์สุริยยาตร์ พิสดาร และวิธีคำนวณดวงพิไชยสงคราม.** พระนคร :

โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย.

พรทิพย์ เต็มวิเศษ และคณะ สถาบันการแพทย์แผนไทย. (2551). **การแพทย์แผนไทยกับการดูแลสุขภาพ.**

พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

พระยาปริรักษเวชชากร. (2499). **หลักการวางอธิกมาสและอธิกวาร.** พระนคร : โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย.

พระยาพิศณุประสาทเวช. (รศ. ๑๒๗). **เวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑,๒,๓.** กรุงเทพฯ : นำอักษรการพิมพ์.

พิภพ ตั้งคณะสิงห์. (2515). **คำอธิบายอธิกมาส-อธิกวาร.** นครหลวงฯ : ศิราศกรมการพิมพ์.

เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ สถาบันการแพทย์แผนไทย. (2544). **การแพทย์แผนไทยการแพทย์องค์รวม.** กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

----- (2541). **การประยุกต์ทฤษฎีการแพทย์แผนไทยในการให้บริการในระบบบริการสาธารณสุขของรัฐ.** นนทบุรี :

กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข.

- (2540). **การแพทย์แผนไทย สายใยแห่งชีวิตและวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- (2537). **ประมวลทฤษฎีการแพทย์แผนไทย เล่ม ๑ พระคัมภีร์สมุฏฐานวินิจฉัย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- มูลนิธิฟื้นฟูส่งเสริมการแพทย์แผนไทยเดิม อายุรเวทวิทยาลัย (ชีวกโกมารภัจจ์). (2541). **ตำราการแพทย์ไทยเดิม (แพทยศาสตร์สงเคราะห์) ฉบับพัฒนา ตอนที่ ๑**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สี่ไทย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2550). **พจนานุกรม ศัพท์แพทย์และเภสัชกรรมแผนไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.
- โรงเรียนแพทย์แผนโบราณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร. (2504). **แพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑**. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ..
- (2504). **แพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒**. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ..
- ลอย ชุนพงษ์ทอง. (2550). "ปฏิทินจันทรคติไทย อัจฉริยภาพของบรรพชนไทย". **วารสารราชบัณฑิตยสถาน**. ปีที่ 32 ฉบับที่ 2. เม.ย.-มิ.ย. 2550. หน้า 448-463.
- (2550). "ปฏิทินจันทรคติไทย อัจฉริยภาพของบรรพชนไทย". **วารสารราชบัณฑิตยสถาน**. ปีที่ 32 ฉบับที่ 3. มิ.ย.-ก.ย. 2550. หน้า 644-662.
- สถาบันการแพทย์แผนไทย. (2546). **แบบวิเคราะห์ และการตรวจรักษาตามทฤษฎีการแพทย์แผนไทย (เอกสารประกอบการสอน หลักสูตรเวชกรรมไทยรุ่น 5)**. นนทบุรี.
- สำนักงานส่งเสริมธุรกิจบริการสุขภาพ.(2548). **เอกสารประกอบการอบรมผู้ดำเนินการสปาเพื่อสุขภาพ ครั้งที่ 2 วันที่ 1-3 มีนาคม 2548**. : 189-192.
- กรมการศาสนา. http://religion.m-culture.go.th/images-upload/20041082651_ปฏิทินวันสำคัญ.doc. สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2551.
- บุญชม ศรีสะอาด. วัดผลจุดคอม. http://www.watpon.com/table/t_signedranktest.pdf. สืบค้นเมื่อ 27 มกราคม 2552.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. <http://www.culture.go.th/knowledge/vid/newyear/3.html>. สืบค้นเมื่อ 24 กันยายน 2551.
- สำนักงานส่งเสริมธุรกิจบริการสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. **บทที่ 9 ค้นคว้าใบัด หน้า 24**. http://203.157.7.24/CMS/CMS_Show_Content.aspx?cid=60. สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2552
- Erna E. Ziegel Mecca S. (1984). **Granley Obstetrics Nursing**. 8ed. USA : Macmillan Publishing Company.
- Jean Meeus. 1991. **Astronomical Algorithms**. USA:William-Bell, Inc.
- London, Ladewig, Ball, Binder. (2003). **Maternal-Newborn Child Nursing Family-Centered Care**. USA : Pearson Education, Inc.
- Instructional Technology Group, University of Nebraska-Lincoln. (Online). <http://www-class.unl.edu/psycrs/handcomp/hckappa.PDF>. สืบค้นเมื่อ 27 มกราคม 2552.
- Marian Rimarcik. <http://rimarcik.com/en/navigator/z-nominal.html>. สืบค้นเมื่อ 27 มกราคม 2552.
- Manish Bhatia. <http://www.hpathy.com/healthtools/delivery-date.aspln>. สืบค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2551.
- Name Administration Inc. <http://www.ovulationcalendar.com/hlp-d04-luteal-phase.html>. สืบค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2551.
- Payakorn.com. <http://www.payakorn.com/moondate.php>. สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2551.